

FACTORS OF SUCCESS OF PRACHARATH RAKSAMAKEE SOCIAL ENTERPRISE (THAILAND) CO., LTD. IN PART OF FOUNDATION ECONOMY

Kreangkrai Supsanma^{1*}, Banpot Virunrach^{1*}

¹Graduate School of Commerce, Burapha University, Chonburi 20131, Thailand

ABSTRACT

In the study of factors of success of PRACHARATH RAKSAMAKEE SOCIAL ENTERPRISE (THAILAND) Co., Ltd in part of foundation economy, the objective is to study the reasons for the successful management of the company. The researcher used the survey from three sample groups of five provinces in Thailand that were established as companies in the early stages. Provinces in Thailand established as a company in the early stages are Chiang Mai, Udon Thani, Buriram, Phetchaburi and Phuket. The researcher collected data from three sample groups of 450 samples. Three sample groups were the farmers who joined the company, the civil servants related to the company and the company officials. The researcher used the in-depth interviews to find relevant factors. Then use statistical analysis is multiple linear regression analysis method. The research found that the most important factor is human resource management. The second most important factor is Support from local leaders; the third most important factor is the participation of people in the community and the last most important factor is the environmental management.

Keywords: Factors of success, PRACHARATH RAKSAMAKEE SOCIAL ENTERPRISE (THAILAND) Co., Ltd

*Author e-mail address: Kreangkrai.supsanma@gmail.com, banpot.buu@gmail.com

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ในประเด็นเศรษฐกิจฐานราก

เกรียงไกร ทรัพย์แสนมา¹, บรรพต วิรุณราช¹

¹วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี 20130, ประเทศไทย

บทคัดย่อ

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ในประเด็นเศรษฐกิจฐานราก ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการบริหารงานของบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ผู้วิจัยได้ใช้การศึกษาวิจัยแบบผสมผสานวิธีสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยสอบถามความคิดเห็นจากกรรมการหรือตัวแทนบริษัทประชารัฐจำนวน 15 ท่าน นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคสนทนากลุ่มในการยืนยันรูปแบบปัจจัยแห่งความสำเร็จของประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม ส่วนสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ข้าราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่สองเจ้าหน้าที่บริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม และกลุ่มสุดท้ายประชาชนหรือเกษตรกรที่เข้าร่วมกับบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้ทำการวิเคราะห์เชิงประเมิณผลการดำเนินงานโดยใช้ตัวชี้วัดของบริษัทประชารัฐที่ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด คือ 1) รายได้ของกลุ่มเป้าหมายที่เพิ่มขึ้น 2) จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานของบริษัทประชารัฐที่จดทะเบียนในระยยะที่ 1 ประกอบด้วยเชียงใหม่ อุดรธานี บุรีรัมย์ เพชรบุรีและภูเก็ต

ผลจากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่สำคัญอันดับ 1 คือการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลกร ต่อมาอันดับ 2 คือ การสนับสนุนจากหัวหน้าชุมชน ปัจจัยที่สำคัญอันดับที่ 3 คือการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและปัจจัยสำคัญอันดับสุดท้ายคือการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ

คำสำคัญ: ปัจจัยแห่งความสำเร็จ, บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด

บทนำ : ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการช่วยเหลือประชาชนในระดับรากหญ้าถือเป็นจุดมุ่งหมายหลักและเป็นหน้าที่สำคัญที่รัฐบาลต้องปฏิบัติอย่างเร่งด่วน ทั้งในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลมีความพยายามในการแก้ปัญหาความยากจนในระดับฐานรากโดยใช้นโยบายกึ่งการคลังหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่านโยบายประชานิยม เช่น โครงการจำนำข้าว โครงการธนาคารประชาชน โครงการบ้านเอื้ออาทร โครงการพักชำระหนี้เกษตรกร โครงการโคกหนองนา และการปล่อยสินเชื่อที่มีเงื่อนไขที่ผ่อนปรนให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยและสินเชื่อรายบุคคล เป็นต้น (บุญทริก โฆษิตานุกฤตี, 2557) โครงการประชานิยมที่หลายรัฐบาลที่ผ่านมาเลือกมาใช้นั้นทำให้เกิดผลที่ตามมาโดยมีทั้งผลดีและผลเสียตามมากล่าวคือนโยบายประชานิยมมีผลดีคือจะช่วยเพิ่มความคล่องตัวและความยืดหยุ่นในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนกลุ่มเปราะบางได้โดยตรงเนื่องจากนโยบายทางการคลังที่มีขั้นตอนในการเสนอของบประมาณรายจ่ายที่ใช้เวลานาน ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันทั่วถึง (วินัย ผลเจริญ, 2550) แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดผลเสียอย่างมากเนื่องจากเป็นภาระการคลังแบบต่อเนื่อง ผลกระทบของนโยบายประชานิยมต่อสถานการณ์การคลังมีมากมาย เช่น การไม่สามารถสะท้อนถึงสถานะที่แท้จริงของฐานะการคลังของรัฐบาล สถานะทางการเงินของรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise) และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) ถูกบั่นทอน การผลักภาระงบประมาณไปในอนาคต การบิดเบือนกลไกราคาของตลาดและการเพิ่มขึ้นของหนี้สาธารณะ เป็นต้น (วิโรฒ สันติประภพ, 2557) รัฐบาลในช่วงที่ผ่านมาได้มีการดำเนินนโยบายประชานิยมผ่านรัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และธนาคารกลาง ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าในความเป็นจริงแล้ว รัฐบาลไม่อาจหลีกเลี่ยงภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินนโยบายประชานิยมได้ แม้จะดูเหมือนว่ารัฐบาลจะสามารถผลักภาระดังกล่าวให้แก่รัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ แต่ก็ยังเป็นเพียงการประวิงเวลาในการรับภาระดังกล่าวของรัฐบาลออกไปในอนาคตเท่านั้น หากแต่ในระยะยาวแล้ว รัฐบาลก็ยังคงต้องเป็นผู้รับภาระอยู่ดี โดยอาจอยู่ในรูปแบบของการให้เงินอุดหนุน (Subsidies) หรือชดเชยผลการขาดทุนจากการดำเนินของโครงการต่าง ๆ ที่เกิดจากนโยบายประชานิยม

จากความสำคัญข้างต้น ทำให้รัฐบาลปัจจุบันได้สนับสนุนการจัดตั้งบริษัท ประชากรัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด โดยหน่วยงานของรัฐอย่างกระทรวงมหาดไทยและภาคประชาสังคม มาจับมือกันเป็นภาคีตั้งบริษัท ประชากรัฐรักสามัคคี จำกัด ทั้ง 76 จังหวัดทั่วประเทศ ที่จะจัดตั้งให้ครบภายในสิ้นปี 2559 โดยมีการระดมทุนจากภาคเอกชนมาผลักดันให้เกิดขึ้น

โดยบริษัทประชารัฐจะมีภาระหน้าที่เข้าไปช่วยเหลือให้ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อเพิ่มความสามารถในการขายในตลาดและคอยช่วยเหลือเกษตรกรในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการอบรมพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มคุณภาพและเพิ่มราคาสินค้าเกษตรพร้อมทั้งหาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรแบบใหม่ เมื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเข้าไปสนับสนุนสิ่งต่างๆของบริษัทประชารัฐ บริษัทก็จะได้รับรายได้จากร้อยละที่เพิ่มขึ้นแล้วนำมาขยายงานต่อโดยไม่มีการปันผลซึ่งเป็นไปตามรูปแบบของวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social enterprise : SE) บริษัทเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1). กลุ่มสินค้าเกษตร 2). กลุ่มแปรรูป 3). กลุ่มท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยได้สนใจทำการวิจัยในส่วนของพัฒนาากลุ่มสินค้าเกษตร

โดยหลักการของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด คือการรวมตัวของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระรายจ่ายของรัฐบาลในการช่วยเหลือประชาชนและคิดหาทางสร้างอนาคตให้ประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีความพยายามช่วยสร้างรายได้ให้ประชาชนสูงขึ้นผ่านโครงสร้างการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศที่มุ่งมั่นลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มความสุขและพัฒนาคุณภาพคนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงมีเป้าหมายในการขจัดความยากจนและช่วยกันแก้ปัญหาการติดกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle-Income Trap) โดยมียุทธศาสตร์ที่แน่นอนและหนึ่งในนั้นคือคณะทำงานสานพลังประชารัฐซึ่งมีเป้าหมายร่วมกันคือการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนมีความสุขและมีรายได้เพิ่มขึ้น (Pracharath raksamakee (Thailand) co.,Ltd, 2017)

บทนำ : ความเป็นมาและการจดทะเบียนบริษัท ประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด

ในวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2559 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานสานพลังประชารัฐ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและร่วมเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามการจัดตั้ง “บริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีประเทศไทย จำกัด” โดยมี นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด นายธนาธิป สิริวิวัฒนภักดี หัวหน้าคณะและคณะทำงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ผู้ประกอบการภาคเอกชน ตัวแทนภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและสื่อมวลชนเข้าร่วมพิธีลงนามดังกล่าว (ไทยรัฐ, 2558) นายธนาธิป สิริวิวัฒนภักดี หัวหน้าทีมภาคเอกชน คณะทำงานสานพลังประชารัฐเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ได้กล่าวรายงานสรุปเกี่ยวกับรายละเอียดการดำเนินงานสานพลังประชารัฐ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากว่า คณะทำงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทำงานภายใต้เป้าหมายการสร้างรายได้ให้ชุมชน ประชาชนมีความสุข และเพื่อประชาชนที่ยังขาดโอกาสได้รับการช่วยเหลือด้านองค์ความรู้ สนับสนุนด้านการค้าเพื่อความสุขที่ยั่งยืนและมั่นคง โดยมีวิธีการดำเนินงาน 1 เป้าหมาย กลุ่มงาน 5 กระบวนการ 76 จังหวัด และอีก 1 ส่วนกลาง คือเน้นการสร้างรายได้ให้ชุมชนผ่าน 3 กลุ่มงาน ได้แก่ เกษตร แปรรูป และท่องเที่ยว โดยชุมชน

หลักกคิการทำงานของบริษัทประชารัฐสามัคคี เศรษฐกิจฐานราก

รัฐบาลและคณะทำงานด้านเศรษฐกิจฐานรากโดย นายธนาธิป สิริวิวัฒนภักดี ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจฐานราก โดยมีการดำเนินการหลายมาตรการเพื่อช่วยเหลือประชาชน และเกษตรกรหรือผู้มีรายได้น้อย โดยอาศัยหลักการทำงานร่วมกันทั้ง 5 ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐบาล ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคนักวิชาการและภาคประชาสังคม โดยแนวคิดประชารัฐ เป็นการเอาจุดเด่นของแต่ละภาคส่วนมารวมกัน 5

ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐบาล จุดเด่น คือ มีคนมากกระจายอยู่เต็มพื้นที่ มีองค์ความรู้ มีงบประมาณและบทบาทหน้าที่ตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ ภาคเอกชน จุดเด่น คือ ทันสมัย บริหารจัดการเก่ง มีทุนที่คล่องตัว ภาคประชาชน จุดเด่น คือ มีฝีมือ มีความสามารถผลิตสินค้า รักบ้านเกิด ภาควิชาการ จุดเด่น คือ มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี การค้นคว้าวิจัย เพื่อต่อยอด ภาคประชาสังคม จุดเด่น คือ ทำงานเชิงลึก การติดตามและมีเครือข่ายมาก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่เป็นปัจจัยที่ทำให้บริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) ในประเด็นเศรษฐกิจฐานรากประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อศึกษาแนวทางที่ทำให้ประสบผลสำเร็จทางการพัฒนาสินค้าเกษตรของบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด

สมมติฐาน

1. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีผลต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม.
2. การพัฒนาสินค้าเกษตรตามแนวทางของบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมจำกัดในด้านต่างๆมีผลต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จของบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด มีแนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1.การศึกษาความเป็นมา วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งและการดำเนินงานของบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมประเทศไทย จำกัด
- 2.การศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคม (Social enterprise) การศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่

เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับสังคม (Corporate social relation : CSR) ในประเทศไทยและต่างประเทศ

3.การศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการห่วงโซ่มูลค่าและห่วงโซ่อุปทาน (Value chain management and supply chain management)

รูปแบบการทำงานของบริษัทประชารัฐรักสามัคคี วิสาหกิจเพื่อสังคมจะเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรนั้น จะเกี่ยวข้องกับการจัดการห่วงโซ่มูลค่าโลกของห่วงโซ่อุปทาน (Value chain management and supply chain management) ของการพัฒนาสินค้าเกษตร (Agricultural Product development) ตั้งแต่การจัดการต้นน้ำโดยช่วยปรับปรุงพื้นที่เกษตรและการช่วยจัดหาแหล่งเงินทุน การจัดหาผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาและการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการเกษตร

จากนั้นจะมีการพัฒนาสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่ การช่วยสร้างมาตรฐานคุณภาพสินค้าเกษตรรวมถึงการช่วยวิจัยการขึ้นทะเบียนสิทธิบัตร และต่อมาคือเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย สะดวกสบายในการขนส่ง การสร้างเอกลักษณ์ภาพลักษณ์สินค้า การพัฒนาศูนย์การตลาด

ADB Social development (2013) โดย i-genius A world community of social entrepreneurs ได้ทำการสำรวจโครงการกิจการเพื่อสังคมในเอเชีย Asia Survey report พบว่า ประชาชนในประเทศต่าง ๆ ที่ธนาคารเพื่อการพัฒนาสังคมแห่งเอเชียที่เข้าไปให้ความช่วยเหลือ อาทิเช่น กัมพูชา ลาว จะเข้าใจงานกิจการเพื่อสังคมร้อยละ 76.92 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลืองานโครงการกิจการเพื่อสังคมเพื่อการแก้ปัญหาความยากจน คือ ให้ออกาสประชาชนเข้าถึงปัจจัยที่สำคัญในการประกอบการงาน เข้าถึงแหล่งเงินทุน การให้ความรู้ที่เพียงพอ และการ ให้ประชาชนรู้จักการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้การที่รัฐบาลจะช่วยให้องค์กรเอกชนที่คิดจะทำกิจการเพื่อสังคมโดยสร้างมาตรการจูงใจต่าง ๆ ที่จำเป็น อาทิ การออกกฎหมายที่เอื้ออำนวยหรือเพิ่มความสะดวกให้กับภาคเอกชนในการเข้ามาทำงานกิจการเพื่อสังคม (Social enterprise : SE) ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าถึงชาวชุมชนรวมถึงเครือข่ายเดิมในท้องถิ่นได้ง่าย และช่วยให้เข้าถึงประชาชนที่ยากจน และเป็นการช่วยสำรวจความ

ต้องการและความสามารถของคนยากจนเหล่านั้นได้ การช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมมือแก้ปัญหา และรัฐบาลควรมีกฎหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับงานกิจการเพื่อสังคมซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยให้ส่งต่อการเข้าถึงผู้ประกอบการในท้องถิ่นเพื่อร่วมมือกันสร้างกิจการเพื่อสังคม ส่วนผู้บริหารกิจการเพื่อสังคมควรต้องเน้นกระบวนการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาทำงานร่วมกันซึ่งต้องใช้คนที่มีความรู้ความเข้าใจในงานกิจการเพื่อสังคมมีความเสียสละเพื่อชุมชนรวมถึงมีทักษะในการพัฒนาชุมชน และอีกประเด็นที่สำคัญคือ การให้อำนาจแก่ท้องถิ่นให้สามารถตัดสินใจด้วยตัวเองตามความความถนัดของท้องถิ่นโดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน

ปัญหาที่พบในแต่ละประเทศ คือ การขาดการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างแท้จริงและต่อเนื่องในการสร้างบรรยากาศที่ง่ายต่อการสร้างองค์กรกิจการเพื่อสังคม โครงสร้างทางกฎหมายที่เป็นอุปสรรค รัฐบาลขาดการช่วยให้เข้าถึงแรงงานที่ยากจนและการขาดการสำรวจความต้องการอย่างแท้จริง และการขาดการให้ความรู้การศึกษาในเรื่องกิจการเพื่อสังคมแก่องค์กรที่คิดจะทำงานกิจการเพื่อสังคมอย่างถูกต้อง ผลการสำรวจยังพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความมั่นใจว่า นโยบายกิจการเพื่อสังคม จะสามารถช่วยแก้ปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืนได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระได้แก่ ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม และการพัฒนาสินค้าเกษตรตามแนวทางของบริษัทประชารัฐวิสาหกิจเพื่อสังคม

ตัวแปรตามได้แก่ความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ได้แก่ รายได้ต่อหัวของประชากรและจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้ประโยชน์เพิ่มขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างการสัมภาษณ์เชิงลึกได้แก่กรรมการผู้จัดการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมจังหวัดเชียงใหม่อุดรธานีบุรีรัมย์เพชรบุรีและภูเก็ตจำนวน 15 ท่าน

ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อิมตัว โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างการ สัมภาษณ์เชิงลึกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการเก็บแบบสอบถาม จำนวน 450 ตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่มได้แก่เกษตรกร ที่เข้าร่วมงานกับบริษัทประชารัฐ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่บริษัทประชารัฐ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน (Quota sampling) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามจังหวัดที่มี การจัดตั้งบริษัท ประชากรรัฐรักสามัคคีจำกัด ในระยะที่ 1 ที่ อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัด ภูเก็ต เนื่องจากบริษัทฯ ใน 5 จังหวัดนี้ได้ผ่านการดำเนินงาน ครบ 1 ปี และได้มีการปิดบดคุลบริษัท จึงทำให้ได้ผลการ ดำเนินงานบริษัทอย่างชัดเจน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบตามความสะดวก (Convenience sampling) โดยการ แจกแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยสอบถามความคิดเห็นจากกรรมการหรือ ตัวแทนบ.ประชารัฐ จำนวน 15 ท่าน นอกจากนั้น ผู้วิจัยยัง ใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการยืนยันรูปแบบ ปัจจัยแห่งความสำเร็จของบ.ประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจ เพื่อสังคม ส่วนสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสำรวจจาก การแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม 1.ข้าราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2.เจ้า หน้าที่บ.ประชารัฐและ 3.ประชาชนหรือเกษตรกรที่เข้า ร่วมกับบริษัทประชารัฐ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ เชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และใช้ การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ที่ใช้ ทำการทดสอบสมมติฐานการทดสอบการวิเคราะห์ความ แปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจากการสัมภาษณ์เชิง ลึกผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ส่วนการสำรวจโดยการแจก

แบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนด สัดส่วน (Quota sampling) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม จังหวัดที่มีการจัดตั้งบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อ สังคมในระยะที่ 1 ที่อยู่ในภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ อุดรธานี บุรีรัมย์ เพชรบุรีและภูเก็ต

จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sampling) โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่ม ตัวอย่างในพื้นที่ที่บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อ สังคมเข้าไปสนับสนุนช่วยเหลือ โดยมีผู้ช่วยเก็บ แบบสอบถามสำรวจซึ่งจะอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ตอบ แบบสอบถามได้ตอบถูกต้อง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Item – objective Congruence Index : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญต้องประเมินได้คะแนน 0.90 ดังนั้น คำถามทุกข้อนั้นมีความตรงเนื้อหาตั้งนั้นผู้จัดทำรายงานวิจัย จึงไม่ได้ทำการตัดข้อคำถามข้อใดออกไป

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach’s Alpha พบว่าแบบสอบถามที่ส่งทั้งสองจะได้ ค่าอัลฟ่า = 0.88 คือแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น ดังนั้น ผู้จัดทำรายงานวิจัยจึงไม่ได้ตัดข้อคำถามได้ออก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล แจกแจงความถี่ (Frequency) แสดง เป็นร้อยละ (Percentage) และเรียงลำดับได้ดังนี้

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	275	61.10
หญิง	175	38.90
รวม	450	100
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	21	4.70
21 – 30 ปี	98	21.80
31 – 40 ปี	174	38.70
41 – 50 ปี	118	26.20
51 ขึ้นไป	39	8.60
รวม	450	100

สถานะ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	203	41.50
สมรส	217	48.20
หย่าร้าง	22	8.50
หม้าย	8	1.80
รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000	30	6.70
10,001 – 20,000	98	21.80
20,001 – 30,000	178	39.50
30,001 – 40,000	116	25.80
มากกว่า 40,000 ขึ้นไป	28	6.20
รวม	450	100
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	26	5.80
มัธยมศึกษา	89	19.80
ปริญญาตรีหรืออนุปริญญา	253	56.20
สูงกว่าปริญญาตรี	82	18.20
รวม	450	100.00
ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1	19	12.70
1 ปี ถึง 5 ปี	21	14.00
5 ปี ถึง 10 ปี	31	20.70
มากกว่า 10 ปี	79	52.60
รวม	150	100.00
ระยะเวลาในการรับราชการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1	12	8.70
1 ปี ถึง 5 ปี	84	56.00
5 ปี ถึง 10 ปี	38	25.30
มากกว่า 10 ปี	16	10.00
รวม	150	100.00
ระยะเวลาทำงานในบริษัท	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1	123	82.00
1 ปี ถึง 5 ปี	27	18.00
5 ปี ถึง 10 ปี	0	0
มากกว่า 10 ปี	0	0
รวม	150	100.00

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1.สรุปผลการทดสอบสมมติฐานลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างได้ดังต่อไปนี้

1.1.สมมติฐานเกี่ยวกับรายได้กลุ่มตัวอย่างข้าราชการซึ่งจากการทดสอบปรากฏว่า รายได้กลุ่มตัวอย่างข้าราชการแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

1.2.สมมติฐานเกี่ยวกับรายได้กลุ่มตัวอย่างจังหวัดเพชรบุรีซึ่งจากการทดสอบปรากฏว่า รายได้กลุ่มตัวอย่างจังหวัดเพชรบุรีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความ

คิดเห็นต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

1.3.สมมติฐานเกี่ยวกับระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างบุรุษ ซึ่งจากการทดสอบปรากฏว่า ระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างบุรุษ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

1.4.สมมติฐานเกี่ยวกับระยะเวลาในการประกอบอาชีพกลุ่มตัวอย่างข้าราชการ ซึ่งจากการทดสอบปรากฏว่า ระยะเวลาในการประกอบอาชีพกลุ่มตัวอย่างข้าราชการแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

2.สมมติฐานเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าเกษตรตามแนวทางของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัดในด้านต่าง ๆ มีผลต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

2.1.สมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยด้านการส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งจากการทดสอบปรากฏว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

2.2.สมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัย ด้านการสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งจากการทดสอบปรากฏว่า ปัจจัยด้านการสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

2.3.สมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัย ด้านการสื่อสารการตลาดสินค้าเกษตร ซึ่งจากการทดสอบปรากฏว่า ปัจจัยด้านการสื่อสารการตลาดสินค้าเกษตร แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

2.4.สมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยด้านการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนด้านการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ซึ่งจากการทดสอบปรากฏว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อ

ความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

2.5.สมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริษัทประชารัฐวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่ง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลของข้อค้นพบต่าง ๆ ที่ได้จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของบริษัท ประชากรัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้วิจัยนำเสนอการตีความและประเมินข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเพื่ออธิบาย และยืนยันความสอดคล้องระหว่างข้อค้นพบกับสมมติฐานการวิจัย โดยอธิบายข้อค้นพบว่าสนับสนุนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างไร

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ของการวิจัยเรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จของบริษัท ประชากรัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัดในประเด็นเศรษฐกิจฐานราก คือ เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่เป็นปัจจัยที่ทำให้บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) ในประเด็นเศรษฐกิจฐานรากประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จ และจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาแนวทางที่ทำให้ประสบผลสำเร็จทางการพัฒนาสินค้าเกษตรของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ผู้วิจัยของอภิปรายผลการวิจัยจากข้อมูลผลการปฏิบัติของบริษัท ประชากรัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัดและศูนย์ประสานงานสานพลังประชารัฐรักสามัคคีกรมพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นและข้อมูลจากการวิเคราะห์สมมติฐาน ทำให้ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญอย่างมาก โดยจากการให้สัมภาษณ์เชิงลึกของกรรมการผู้จัดการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด โดยกรรมการผู้จัดการบริษัทฯ ส่วนใหญ่ต่างแสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับการสรรหาบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่บริษัทฯ ที่ต้องทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ มีหน้าที่ประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานราชการ โดยควรเป็นบุคลากรในพื้นที่หรือคนในชุมชน นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสรรหาบุคลากรในส่วนกรรมการผู้จัดการบริษัทของ

จากการทดสอบปรากฏว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริษัทประชารัฐวิสาหกิจเพื่อสังคมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่แตกต่างกัน

บริษัทประชารัฐรักสามัคคีตามจังหวัดต่าง ๆ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการดำเนินงานของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีในจังหวัดนั้น ๆ ควรเป็นคนที่ทุ่มเทและกระตือรือร้นการทำงานและเป็นบุคคลที่เสียสละอย่างแท้จริง

ในประเด็นด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในคือเรื่องการคัดเลือกบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้จัดการบริษัทที่เหมาะสมนั้น มีสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นจากทุกฝ่าย อาทิ กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่บริษัทหรือกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ อุดรธานี บุรีรัมย์ เพชรบุรีและภูเก็ต โดยหากมองจากตารางสรุปความคิดเห็นจะพบว่า ปัจจัยด้านนี้ได้รับการแสดงความคิดเห็นในอันดับต้น ๆ

นอกจากนี้ในประเด็นดังกล่าวข้างต้น ยังมีความสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้กระบวนการทางสถิติ พบว่า การบริหารจัดการภายใน อาทิ การคัดเลือกเพื่อให้บุคลากรที่เหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในหัวข้อปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้รับคะแนนอยู่ในอันดับสูงทั้งในส่วนการแสดงความเห็นของภาคเกษตรกร ภาคข้าราชการและเจ้าหน้าที่บริษัทฯ นอกจากนี้ จากการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมยังมีผลอย่างเป็นนัยสำคัญต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัดอีกด้วย ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Beta) สูงสุดเป็นอันดับ 1

สำหรับประเด็นด้านการคัดเลือกบุคลากรมารับผิดชอบทั้งตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประสานงานธุรกิจและตำแหน่งกรรมการผู้จัดการบริษัทประชารัฐประจำจังหวัดนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ (2558) ได้ระบุถึงปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนากิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยมีหลายประการ โดยปัญหาหลักจะมาจากในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่

รูปแบบเฉพาะที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับความชำนาญในการบริหารกิจการเพื่อสังคม การคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นผู้บริหาร

กล่าวโดยสรุป สำหรับปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยเฉพาะด้านการจัดการภายในคือเรื่องของการคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามาทำงานในบริษัทฯ ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ประสานงานด้านธุรกิจและการคัดเลือกกรรมการผู้จัดการของบริษัท ถือเป็นปัจจัยสำคัญอันดับ 1 ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จและความไม่สำเร็จของบริษัท ประชากรรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัดในประเด็นเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งถือว่าเป็นการตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 นอกจากนี้ในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ แนวทางที่ทำให้ประสบผลสำเร็จทางการพัฒนาสินค้าเกษตรของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัดนั้น บริษัทฯควรปรับปรุงขบวนการคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามาทำงานโดยควรใช้คนในพื้นที่และมีความทุ่มเทและเสียสละ

ประเด็นที่ 2 ด้านการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนโดยจากการให้สัมภาษณ์เชิงลึกของกรรมการผู้จัดการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด โดยกรรมการผู้จัดการบริษัทฯ ส่วนใหญ่ต่างแสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าเป็นประเด็นที่สำคัญสูงมาก โดยปัจจัยภายในของการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน 2 ตัวที่ได้รับการแสดงความคิดเห็นอย่างสูงคือ การมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่หรือชุมชนเกษตรซึ่ง อีกปัจจัยคือการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาลอย่างต่อเนื่อง โดยจากการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันในประเด็นนี้คือ การที่นโยบายภาครัฐบาลเปลี่ยนแปลงบ่อย เปลี่ยนแปลงไวและไม่ต่อเนื่อง อาทิ โครงการเก่ายังไม่เสร็จ โครงการใหม่ก็เข้ามา ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯไม่สามารถปรับตัวได้ทัน ซึ่งสอดคล้องรายงานของสถาบันพระปกเกล้า (2552) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการทำโครงการเพื่อสังคมคือการการมีส่วนร่วมของชุมชนและการสนับสนุนของผู้นำชุมชนอย่างจริงจังและการสนับสนุนรัฐบาลอย่างต่อเนื่องและให้ระยะเวลาในการดำเนินโครงการอย่างเหมาะสม นอกจากนี้สำหรับประเด็นนี้ ยังมีความสอดคล้องกับผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้แสดงความคิดเห็นในการให้ความสำคัญอย่างสูงมากต่อการประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบ

ความสำเร็จของการดำเนินงานของบริษัทประชารัฐคือการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนหรือผู้นำท้องถิ่น สำหรับในหลายพื้นที่ในชุมชนต่าง ๆ ได้ประสบปัญหาผู้นำชุมชนปล่อยให้ชาวชุมชนดำเนินการกันเอง ผู้นำชุมชนไม่เข้าร่วมประชุมหรือไม่ร่วมกันแก้ปัญหาอย่างแท้จริง จึงนำมาซึ่งความไม่ประสบความสำเร็จของโครงการแต่อย่างใด

ซึ่งหากพิจารณาในการวิจัยวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้กระบวนการทางสถิติ พบว่า ปัจจัยในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ การสนับสนุนจากผู้นำชุมชนอย่างจริงจังและการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ถือว่าได้รับคะแนนการวิจัยที่สูงมาก สะท้อนถึงปัจจัยเหล่านี้หากมีการเปลี่ยนแปลงก็จะมีผลต่อความสำเร็จของบริษัทฯอย่างมีนัยสำคัญ

กล่าวโดยสรุป จากผลกาวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านการด้านการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนซึ่งมีปัจจัยภายในด้านนี้คือการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ การสนับสนุนจากผู้นำชุมชนอย่างจริงจังและการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่องนั้นสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ได้อย่างชัดเจน โดยถือว่าปัจจัยเหล่านี้เป็นสาเหตุที่มีความสำคัญสูงต่อการประสบความสำเร็จของการดำเนินงานของบริษัทฯหรือไม่ สำหรับแนวทางที่แนวทางที่ทำให้ประสบผลสำเร็จทางการพัฒนาสินค้าเกษตรของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด คือการที่ต้องเริ่มสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ให้สำเร็จเสียก่อน อาจจะทำในรูปแบบของกิจกรรมนำร่องก่อนเริ่มโครงการ ซึ่งควรเริ่มจากการให้โอกาสประชาชนเข้ามารับรู้ปัญหาและสาเหตุและมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ไข ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลและการพัฒนาโครงการต่อไป

ประเด็นที่ 3 ด้านการสื่อสารการตลาดสินค้าเกษตรตามหลักการของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยจากการให้สัมภาษณ์เชิงลึกของกรรมการผู้จัดการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยกรรมการผู้จัดการบริษัทฯ ส่วนใหญ่ต่างแสดงความคิดเห็นว่าเป็นประเด็นที่สำคัญสูงมาก เนื่องจากบริษัทประชารัฐฯ มีความชำนาญทางด้านการตลาด อาทิ การสร้างความต้องการซื้อ การสร้างคุณค่าและความพึงพอใจในสินค้าเกษตร รวมถึงการสร้างเครือข่ายทางการตลาด ดังนั้นสิ่งที่ต้องการให้บริษัทฯเข้ามาช่วยให้มากคือเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน รูปแบบที่ทันสมัย มี

ความชัดเจนเรียบง่ายเหมาะสมกับสินค้าเกษตรชุมชน มองดูแลสะดวกตามีความหลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ และใช้งานง่าย เนื่องจากในปัจจุบัน มีการแข่งขันกันอย่างมากในตลาดสินค้าเกษตร (Agricultural market competition) ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาตรการการกีดกันสินค้าเกษตร (Barriers of International Trade) ของแต่ละประเทศทำให้สินค้าเกษตรท้องถิ่นต้องมีการปรับตัวให้ทันกับโลกาภิวัตน์ (Adjustment under Globalization) ปัจจัยอีกตัวที่อยู่ภายใต้ปัจจัยด้านการสื่อสารการตลาดสินค้าเกษตรตามหลักการของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมคือปัจจัยในเรื่องการสร้างเอกลักษณ์และภาพลักษณ์ของสินค้าเกษตรนั้น ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจการงานของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างสูงมากเช่นกัน โดยการมีทิศทางไปทางเดียวกับการการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้กระบวนการทางสถิติ พบว่าด้านการสื่อสารการตลาดสินค้าเกษตรตามหลักการของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมมีผลต่อความสำเร็จของบริษัทอย่างน้อยสำคัญ และปัจจัยด้านการสร้างเอกลักษณ์และภาพลักษณ์ของสินค้าเกษตรนั้น ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย นิตยา เกษตรวัฒน์ (2555) ได้ทำการศึกษา โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจการเพื่อสังคม:กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศ และการประยุกต์ใช้ในประเทศไทย พบว่า ในปัจจุบัน ซึ่งงานวิจัยพบว่าบทบาทผู้บริหารงานกิจการเพื่อสังคมว่าควรต้องรู้ทันสถานการณ์ด้านการตลาดของผู้บริโภคที่มีเปลี่ยนแปลงโดยตลอด ดังนั้นผู้บริหารกิจการเพื่อสังคมควรมีความรู้ความเข้าใจด้านการตลาดอย่างลึกซึ้ง โดยสามารถใช้หลักการสื่อสารการตลาดได้ครอบคลุมถึงการสร้างความต้องการของสินค้าในตลาดรวมถึงการสร้างเอกลักษณ์และภาพลักษณ์ของสินค้าเกษตรนั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า กิจกรรมทางการตลาดของงานกิจการเพื่อสังคมไม่ได้มีความแตกต่างจากงานการตลาดของภาคเอกชนแต่อย่างใด

กล่าวโดยสรุป สำหรับปัจจัยด้านการสื่อสารการตลาดสินค้าเกษตรตามหลักการของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งมีปัจจัยภายในคือการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานเป็นสาเหตุของการประสบความสำเร็จหรือไม่ของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ส่วนแนวทางที่

ให้เกิดผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารงานกิจการเพื่อสังคมคุณต้องมีความรู้ทักษะในการใช้การสื่อสารการตลาดอย่างบูรณาการทั้งในเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์การสร้างความต้องการของสินค้าและการปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงของตลาด

ประเด็นที่ 4 ด้านการส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตร จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการเก็บข้อมูลและนำมาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) พบว่าการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการเกษตร อาทิ การช่วยหาอุปกรณ์ทางการเกษตรมูลค่าสูง เช่น เครื่องเกี่ยวข้าว เครื่องสีข้าว ได้รับการให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1 เนื่องจากการทำการเกษตรในหลายพื้นที่ยังขาดอุปกรณ์ เครื่องมือทางการเกษตรที่สำคัญ เนื่องจากเครื่องมือเหล่านี้มีราคาสูง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เข้าไปสัมภาษณ์เชิงลึกที่จังหวัดบุรีรัมย์พบว่า เกษตรกรต้องการเครื่องสีข้าวในครัวเรือนซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในพื้นที่นี้ นอกจากนี้ยังมีความต้องการเกี่ยวข้าวซึ่งเป็นผลมาจากจำนวนคนเกี่ยวข้าวด้วยมือมีน้อยลงและพื้นที่เพาะปลูกมีมาก แต่เกษตรกรไม่มีความสามารถหาซื้อได้โดยตัวเอง

นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรยังต้องการให้บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้กระบวนการทางสถิติ พบว่า การส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตร อาทิ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการเกษตร อาทิ การช่วยหาอุปกรณ์ทางการเกษตรซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งภายในหัวข้อนี้มีผลอย่างป็นนัยสำคัญต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัดอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Marie Lisa Dacanay (2012) ได้บรรยายรายงานวิจัยเรื่อง Nurturing Social enterprise for poverty reduction ซึ่งได้พบว่า ปัจจัยที่จะมีผลต่อความสำเร็จของงานด้านกิจการเพื่อสังคม อาทิ การช่วยทำให้ประชาชนเข้าถึงปัจจัยที่สำคัญที่สามารถสร้างเป็นรูปแบบความสนใจได้อย่างชัดเจน

กล่าวโดยสรุปในประเด็นปัจจัยด้านการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรพบว่ามีตัวแปรที่สำคัญคือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกของการเกษตร การช่วยปรับปรุงพื้นที่การเกษตรเดิมและพื้นที่การเกษตรใหม่ การจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อเกษตรกร การจัดอบรมพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มคุณภาพและเพิ่มคุณค่าสินค้าเกษตรและการจัดหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาทางการเกษตร

ประเด็นที่ 5 ด้านการสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่จากการให้สัมภาษณ์เชิงลึกของกรรมการผู้จัดการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด รวมถึงการเก็บสำรวจความคิดเห็นโดยการเก็บข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัยพบว่าปัจจัยนี้ได้รับความสำคัญไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งปัจจัยภายในปัจจัยหลักตัวนี้คือการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมทางการเกษตร (Agricultural innovations) อาทิ การออกแบบพื้นที่เกษตรกรรมด้วยการปลูกพืชหลากหลายชนิดได้จำนวนมากขึ้น ระบบเกษตรกรรมที่มาจากเป้าหมายหลักคือการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ซึ่งในประเด็นนี้มีความสอดคล้องกับผล การศึกษาของกรมพัฒนาชุมชนในส่วนของพัฒนาสินค้าเกษตรที่ควรจะใช้นวัตกรรมทางการเกษตรเข้ามาช่วยในการเพิ่มผลผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพในการเพาะปลูก

โดยในประเด็นการสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่นั้น จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันในกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรหรือประชาชนที่เข้าร่วมกับบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม กลุ่มตัวอย่างข้าราชการที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่บริษัทประชารัฐ กลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดเชียงใหม่ อุดรธานี บุรีรัมย์และเพชรบุรี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่นั้นมีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาสินค้าเกษตรตามแนวทางของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม นอกจากนี้ในประเด็นดังกล่าวข้างต้น ยังมีความสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณจากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้กระบวนการทางสถิติ พบว่าปัจจัยด้านการสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่นั้นมีผลต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีอย่างมีนัยยะสำคัญ

กล่าวโดยสรุปในประเด็นปัจจัยด้านการสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรพบว่า มีตัวแปรที่สำคัญ คือการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมทางการเกษตร การช่วยสร้างมาตรฐานคุณภาพและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การช่วยวิจัย การช่วยขึ้นทะเบียนหรือจดสิทธิบัตรในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการ

ผลิตสินค้าเกษตรและการให้สิทธิพิเศษกับเกษตรกรและการพัฒนากระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้

ประเด็นที่ 6 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของการวิจัยเรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัดในประเด็นเศรษฐกิจฐานราก คือ เพื่อศึกษาแนวทางที่ทำให้ประสบผลสำเร็จทางการพัฒนาสินค้าเกษตรของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกรรมการผู้จัดการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยกรรมการผู้จัดการบริษัทฯ ส่วนใหญ่ต่างแสดงความคิดเห็นว่าแนวทางที่ทำให้ประสบผลสำเร็จทางการพัฒนาสินค้าเกษตรของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ผู้บริหารควรเน้นเรื่องการสรรหาบุคลากร โดยที่ผ่านมา ทางบริษัทประชารัฐสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม(ประเทศไทย) จำกัดพบปัญหาบุคลากรที่ยังไม่เหมาะสม ควรใช้บุคลากรเป็นคนในชุมชนหรือคนพื้นที่ ซึ่งทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องมีการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจที่พบว่า ปัจจัยที่สำคัญได้แก่การบริหารจัดการภายในโดยการคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสม ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มตัวอย่างจังหวัดเชียงใหม่ อุดรธานี บุรีรัมย์ เพชรบุรีหรือภูเก็ตได้แสดงถึงความสำคัญที่จะมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของบริษัทประชารัฐไปในทิศทางเดียวกัน

จากผลการทดสอบสมมติฐานลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามต่างกันมีผลต่อความสำเร็จของบริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้วิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะเข้ามารับหน้าที่ประสานงานทำงานร่วมกับทุกฝ่ายทั้งฝ่ายหน่วยงานราชการต่าง ๆ และฝ่ายบริษัทเอกชน ควรต้องมีลักษณะเป็นคนในท้องถิ่นหรือในชุมชนที่มีความมุ่งมั่น ทุ่มเท หากเป็นข้าราชการควรเป็นข้าราชการรุ่นใหม่ที่ได้รับราชการมาแล้วกว่า 5 ปี เนื่องจากมีคุณสมบัติการปรับตัวเข้ากับงานได้ดี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ปัจจุบันรัฐบาลได้ใช้บริษัทประชารัฐรักสามัคคี วิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ในการร่วมกัน แก้ปัญหาเศรษฐกิจของประชาชนในระดับรากหญ้าโดยโดยมี วัตถุประสงค์ในการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและการเพิ่ม กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานของ บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม ดังนั้น ประชาชนโดยทั่วไปรวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถได้รับประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผลการวิจัยฉบับ นี้สามารถแนวทางให้กับผู้บริหารในการวางแผนหน่วยงาน หรือสถาบันหรือองค์กรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ประสบความสำเร็จ รวมถึงสามารถเป็นข้อมูลสำหรับประชาชนที่ เข้าร่วมบริษัทประชารัฐรักสามัคคีเข้าใจถึงเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของโครงการประชารัฐรักสามัคคีในประเด็น การแก้ปัญหาเศรษฐกิจฐานราก และยังสามารถเป็น ข้อเสนอแนะ ข้อควรระวังและโอกาสให้กับภาครัฐในการ นำไปใช้พัฒนาต่อยอดกับนโยบายประชารัฐรักสามัคคีใน ประเด็นเศรษฐกิจฐานรากในโอกาสต่อไป

ดังนั้นหากผู้บริหารหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ได้นำผลการวิจัยฉบับนี้ไปใช้เพื่อให้ได้ผล ควรนำไปใช้ดังนี้

1. รัฐบาลหรือหัวหน้าทีมเศรษฐกิจฐานราก ควรกำหนดให้ หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเริ่มรับฟังความต้องการจาก ล่างขึ้นบน (Bottom up) คือ ให้ประชาชนระดับรากหญ้า เป็นฐาน โดยตั้งเป็นคณะกรรมการรับฟังปัญหาในระดับราก หญ้าที่อยู่ภายในพื้นที่หรือชุมชน โดยทำงานควบคู่กับการ พัฒนาชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable development) การพัฒนาในระดับราก หญ้าใด ๆ ที่ประชาชนไม่ได้มีสิทธิ์ออกความคิดเห็นจะเรียก การพัฒนาไม่ได้ แต่กลับทำให้เกิดชุมชนอ่อนแอลงถือเป็น ความล้มเหลวในการพัฒนา (Development failure)
2. รัฐบาลหรือหัวหน้าทีมเศรษฐกิจฐานราก ควรเน้นการ พัฒนาที่ยั่งยืน โดยควรต้องเริ่มจากการสร้างความเข้มแข็งให้ ผู้คนในชุมชน (Empowerment) รัฐบาลควรกำหนดให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกับภาค ประชาชนในระดับรากหญ้าเพื่อกำหนดสิทธิใดบ้างที่ ประชาชนในชุมชนหรือเกษตรกรสามารถมีสิทธิ์ตัดสินใจและ สามารถเลือกทำในส่วนที่ถนัด ให้มีทางเลือกที่หลากหลาย แก่คนในชุมชน และทำให้สามารถปลดปล่อยชาวชุมชนจาก

ความขาดแคลน ยากไร้ โดยทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายสาธารณะ (Public policy) ในการตัดสินใจ ในนโยบายที่จะมีผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา

3. บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด มีลักษณะเป็นวิสาหกิจชุมชนขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ทำงานเหมือนในภาคเอกชนทั่วไป ดังนั้นปัญหาที่บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด พบเจอคือปัญหาใหญ่ด้านการเตรียม ความพร้อมด้านบุคลากร โดยขาดบุคลากรที่มีเป็นคนใน ท้องถิ่น (People in community) หรือมีถิ่นกำเนิดใน ชุมชนนั้น นอกจากนี้ยังขาดบุคลากรที่มีความชำนาญด้าน การตลาด ประกอบกับระบบการบริหารการจัดการ ทรัพยากรบุคคลขาดการพัฒนาที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทำให้ส่งผลต่อการผลิตและคุณภาพสินค้า ดังนั้นปัญหาเร่งด่วน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมถึง บริษัทประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด คือการจัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกบุคลากรที่มี ความสามารถในการคัดสรรบุคลากร (Recruitment) ที่ เหมาะสม เพื่อให้ได้บุคคลที่มีใจรักท้องถิ่นหรือชุมชนและ เป็นมีความทุ่มเท และมีทักษะในการพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ มีความรู้เชี่ยวชาญทางการตลาด

4. รัฐบาลหรือหัวหน้าทีม เศรษฐกิจฐานราก ควรกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องควรมีโครงการฝึกอบรม (Training and development) อย่างต่อเนื่องแก่บุคลากรเหล่านี้ การใช้ ระบบอบรม (Coaching) จากผู้เชี่ยวชาญ หรือระบบพี่เลี้ยง คอยดูแล (Mentoring) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยฉบับนี้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ADB Social development (2013) และทักษญา สง่าโยธิน (2560) ซึ่ง พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนต้อง ประกอบด้วยบุคลากรที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมและความ พร้อมของชุมชน ดังนั้นรัฐบาลและคณะทำงานสานพลัง ประชารัฐควรต้องเน้นกระบวนการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามา ทำงานร่วมกันซึ่งต้องใช้คนที่มีความรู้ความเข้าใจในงาน กิจการเพื่อสังคมมีความเสียสละเพื่อชุมชนรวมถึงมีความรู้ และทักษะและมีความเชี่ยวชาญด้านธุรกิจ โดยตั้งเป็น คณะกรรมการสรรหาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่หรือชุมชน

บรรณานุกรม

- บุญทริก ไขษิตานุกฤทธิ.(2557).*ความเสี่ยงและภาระทางการคลัง...สู่เสถียรภาพระบบการเงินไทย*.บทความนำเสนอในงานสัมมนาวิชาการธนาคารแห่งประเทศไทยประจำปี 2557. กรุงเทพฯ
- ทักษญา สง่าโยธิน.(2560).ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน.วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์: ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2560.
- วิโรไท สันติประภพ. (2557). *เศรษฐศาสตร์มีจริต*. กรุงเทพฯ: โปสต์ พับลิช.
- วินัย ผลเจริญ. (2550). *ผลกระทบของนโยบายประชานิยมที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองไทย*.คณะรัฐศาสตร์ ดุษฎีนิพนธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันพระปกเกล้า.(2552). *การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่*. เข้าถึงได้จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title>
- ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ. (2558). *การศึกษากรอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม ในประเทศไทย*. (ออนไลน์). วารสารสมาคมนักวิจัย ปีที่ 20 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2558.
- เอกชัย นิตยาเกษตรวัฒน์. (2555). *โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจการเพื่อสังคม : กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ในต่างประเทศ และการประยุกต์ ใช้ในประเทศไทย*. เข้าถึงได้จาก <https://www.scribd.com/document/81293552/> กิจการเพื่อสังคมศักดิ์ชัย
- ADB. (2013). *Country Economic Review: Thailand.Asian*. Development Bank. Aungreu tai. (2012). Poverty resolution. Can access byhttp://pan-ha-khuam-yak-jon.blogspot.com/2012/02/blog-post_17.html